

NOTAT

**Copenhagen
Business School**
HANDELSHØJSKOLEN

Ledelsessekretariatet

Solbjerg Plads 3
DK-2000 Frederiksberg

Tlf.: +45 · 3815 3815
Fax: +45 · 3815 2015
www.cbs.dk

29. november 2006

AJP/TWH/TBP

Anders Jonas Rønn
Pedersen
AC-fuldmægtig
Ledelsessekretariatet
Dir. tlf.: 3815 2036
ajp.ls@cbs.dk

Bestyrelsen

Aftale om udmøntning af globaliseringspuljen

Regeringen indgik i forbindelse med årets finanslovsforhandlinger aftale med forligspartierne bag velfærdsforliget om udmøntning af den globaliseringspulje som velfærdsforliget tilvejebragte. Globaliseringspuljen udgør 2 mia. kr. i 2007 stigende til 10 mia. kr. i 2012. Den samlede aftaletekst er vedlagt. Nedenfor skitseres kort, hvorledes de udmøntede midler fordeler sig på initiativer indenfor hhv. forskning og videregående uddannelse.

Forskning

Globaliseringsaftalens konkrete indsatser vedrørende forskning og udvikling fremgår af aftalens afsnit 2 ("Aftale om udmøntning af globaliseringspuljens midler til forskning og uddannelse") side 11-28 i hæftet med den fulde aftaletekst.

Af særlig interesse for de strategiske overvejelser i CBS' bestyrelse og direktion kan nævnes:

- Præmiering med frie midler til de institutioner, der er bedst til at hjemtage midler fra udenlandske forskningsprogrammer og fonde (matchmidler). (s. 15)
- Styrkelse af ledelsens rolle på de danske forskningsinstitutioner. Der tales i upræcise formuleringer om, at sikre gode arbejdsvilkår for de nye ledelser og om, at det i nogle tilfælde skal være institutionernes ledelse, der står som ansøgere af forskningsmidler. (s. 12-13)
- En væsentlig nyskabelse i den forbindelse er, at universitetsledelserne én gang årligt skal byde ind med forslag til store, langsigtede forskningsområder til Det Frie Forskningsråd og Grundforskningsfonden. Bevillingen gives til universiteterne og ikke til de enkelte forskere. (s. 18)
- Der etableres en forskningsevalueringsenhed, der bl.a. skal udvikle et internationalt "kvalitetsbarometer" baseret på publikationsomfang og citationshyppighed. (s. 18)
- En kortlægning af samfundets og erhvervslivets forskningsbehov, baseret på bl.a. dialog med institutionerne, skal hvert fjerde år munde ud i et katalog over vigtige temaer for fremtidig strategisk forskning. (s. 23)

Med aftalen forøges forskningsbevillingerne gradvist over de kommende år. Derved vil Danmark opfylde Barcelona-målsætningen om at offentlige udgifter til forskning og udvikling skal udgøre 1 pct. af BNP i 2010. Fordelingen på hovedområder fremgår af nedenstående tabel. En mere detaljeret tabel over udmøntningen af forskningsmidlerne kan læses på side 27 i hæftet med den fulde aftaletekst.

N O T A T

Investeringer i forskning og udvikling, 2007-2012						
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Mio. kr. 2007 pl.						
Basisbevillinger	300	800	1.010	720	950	1.090
Opbygning af forskningskapacitet	230	240	250	60	60	60
Fri forskning	85	385	450	-	-	-
Strategisk forskning	330	435	435	200	-	-
Samarbejde med private om forskning og udvikling	55	140	150	-	-	-
I alt	1.000	2.000	3.300	4.600	4.900	5.200
<i>Heraf ufordelt reserve</i>	-	-	<i>1.005</i>	<i>3.620</i>	<i>3.890</i>	<i>4.050</i>
Anm.: I tabellen kan afrundinger medføre, at tallene ikke summer i tabellen.						

Det bemærkes, at kun knap 1/3 af midlerne gives direkte til universiteterne som basismidler i 2007. Af disse er halvdelen øremærket til særlige formål (bl.a. til oprettelsen af flere ph.d.-stipendier og post.doc stillinger). Fra 2008 kommer tæt på halvdelen af de fordelte nye midler direkte til universiteterne.

Den store ufordelte reserve fra 2009 og frem skal fordeles i forbindelse med de årlige finanslovsforhandlinger. Udgangspunktet for fordelingen vil være en (politisk) prioritering på baggrund af evalueringer af forskningens kvalitet. Det må forventes at den tidligere omtalte forskningsevalueringsenheds arbejde, samt den ligeledes tidligere omtalte kortlægning af samfundets forskningsbehov vil få stor indflydelse på de konkrete prioriteringer i forhandlingerne. I den forbindelse er det værd at bemærke, at midlerne til strategisk forskning er forholdsmæssigt meget store i 2007 og siden faldende. Det kunne tyde på, at en stor del af de ufordelte midler påtænkes kanaliseret til de strategiske forskningsområder.

Generelt har aftalen et meget markant fokus på naturvidenskab og teknik, og, i lidt mindre grad, på IT og sundhedsvidenskab. Samfundsvidenskab og humaniora får derimod bemærkelsesværdigt lidt omtale i aftalen. De strategiske forskningsområder, der udpeges i aftalen, har således i udgangspunktet ringe sammenfald med CBS's forskningsmæssige kernefelt. Umiddelbart vurderet har de strategiske forskningsområder "Brugerdreven innovation" og "Kulturforståelse" bedst forbindelse til CBS' kernefelt (de strategiske forskningsområder fremgår af tabellen side 27 og er nærmere beskrevet på ss. 18-23). Men overordnet set er der tale om en aftale med et snævert fokus på naturvidenskab og teknik.

Af konkrete tiltag med relevans for CBS kan derudover nævnes:

- Ny model for overheadtilskud i 2008 skal sikre bedre dækning af administrative udgifter i forbindelse med forskningsprojekter. (s. 14)
- Der afsættes en væsentlig pulje til forskningsinfrastruktur, dvs. apparatur og instrumenter. Skønt denne pulje primært er tiltænkt naturvidenskab og teknik, kan der muligvis være penge at hente for teknologitunge institutter på CBS som fx INF. (s. 16)
- Samarbejde mellem virksomheder og forskningsinstitutioner søges styrket gennem en række tiltag, herunder; en rabatordning til SMV'ers køb af viden hos

NOTAT

videninstitutioner, tilskud til samfinansiering af forskningsprojekter, en matchmaking-ordning, pulje til "proof of concept" og styrkelse af IDEA's regionale arbejde. (s. 23-25)

Uddannelse

Globaliseringsaftalens konkrete indsatser vedrørende de videregående uddannelser fremgår af aftalens afsnit 5 ("Udmøntning af globaliseringspuljens midler til mindst halvdelen af alle unge skal have en videregående uddannelse") side 53-67 i hæftet med den fulde aftaletekst.

Den samlede tilførsel af midler til de videregående uddannelser (inkl. korte og mellemlange) fordelt på indsatsområder fremgår af nedenstående tabel:

Mindst halvdelen af alle unge skal have en videregående uddannelse						
Mio. kr. 2007 pl.	2007	2008	2009	2010	2011	2012
I alt	200	285	537	650	1.147	1.461
Kvalitetsløft til de videregående uddannelser	200	225	340	-	-	-
5.1 Akkrediteringsinstitution	20	15	15	-	-	-
5.2 Efteruddannelse	45	40	45	-	-	-
5.2.1 Efteruddannelse af undervisere på læreruddannelsen og pædagoguddannelsen	35	20	15	-	-	-
5.2.2 Efteruddannelse af praktikvejledere	5	10	10	-	-	-
5.2.3 Efteruddannelse af lærere på øvrige mellemlange videregående uddannelser	5	10	20	-	-	-
5.3 Styrkelse af kvaliteten på de lange videregående uddannelser	70	70	90	-	-	-
5.3.1 Ændring af undervisningsformer, styrket studievejledning og efteruddannelse	69	61	75	-	-	-
5.3.2 Eliteuddannelser	1	9	15	-	-	-
5.3.3 Basismidler til IT-Universitetet ¹	10	10	20	-	-	-
5.4 Styrkelse af kvalitet, faglighed og udviklingsbaseret viden på professionshøjskoler ²	60	60	80	-	-	-
5.4.1 Kvalitetsløft i de mellemlange videregående uddannelser	60	60	80	-	-	-
5.4.2 Institutioner skal skabe mere systematisk viden ³	-	55	70	-	-	-
5.5 Korte videregående uddannelser	-	10	55	-	-	-
5.5.1 Reform af de korte videregående uddannelser	-	10	35	-	-	-
5.5.2 Efteruddannelse af KVVU-lærere	-	-	20	-	-	-
5.6 Styrket internationalisering	5	30	55	-	-	-
5.6.1 Udlandsstipendium til studieophold i udlandet	-	12	15	-	-	-
5.6.2 Stipendier til dygtige udenlandske studerende	5	10	15	-	-	-
5.6.3 Udvikling af fællesuddannelser	-	8	25	-	-	-
5.7 Øget undervisningskapacitet til opnåelse af 50 pct. målsætning	-	60	197	351	797	1.232
5.7.1 Øget undervisningskapacitet - de korte videregående uddannelser	-	4	27	40	73	108
5.7.2 Øget undervisningskapacitet - de mellemlange videregående uddannelser	-	16	57	90	200	316
5.7.3 Øget undervisningskapacitet - de lange videregående uddannelser	-	40	113	221	524	808
Reserve til senere udmøntning	-	-	-	300	350	230

1) Finansiering af initiativet sker via globaliseringspuljens forskningsmidler med 10 mio. kr. årligt i 2007 og 2008 og 20 mio. kr. i 2009, jf. initiativ 2.1.3.

2) Undervisningsministeren kan inden for ministeriets eksisterende rammer yde tilskud på op til 40 mio. kr. til fusionsomkostninger ved etablering af professionshøjskolerne fra finanslovskonto 20.86.06.

3) Der tilføres i 2008 og 2009 hhv. 55 mio. kr. og 70 mio. kr., jf. initiativ 2.3.1, til forskningstilknævning til professionshøjskolerne fra globaliseringspuljens forskningsmidler.

N O T A T

Indsætterne er grupperet i 7 områder, hvoraf de nedennævnte 4 områder vedrører de lange, videregående uddannelser:

A) Akkrediteringsinstitution

Der oprettes en uafhængig akkrediteringsinstitution, der akkrediterer de videregående uddannelser. Akkrediteringsinstitutionen skal akkreditere og godkende nye heltidsuddannelser og deltidsuddannelser samt tilbagevendende foretage en akkreditering af eksisterende uddannelser.

B) Styrkelse af kvaliteten på de lange videregående uddannelse

Dette sker bl.a. ved følgende 2 tiltag:

Ændring af undervisningsformer, styrket studievejledning og efteruddannelse.

Omfatter indretning af en mere overskuelig semesterstruktur, en tættere kobling mellem undervisning og eksamen, mulighed for hurtigere reeksamination, generel styrket studievejledning og herunder opfølgning i forhold til frafaldstruede studerende. Desuden omfatter det, at der skal igangsættes en indsats for styrket pædagogisk efteruddannelse af universitetslærere med henblik på at styrke kvaliteten af undervisningen på universiteterne.

Midlerne til ændrede undervisningsformer m.v. samt efteruddannelse af universitetslærere udmøntes forholdsmæssigt mellem universiteterne på baggrund af deres uddannelsesbevillinger. Der skal opstilles mål for initiativerne i udviklingskontrakterne.

Eliteuddannelser. Særligt udvalgte uddannelsesmiljøer gives mulighed for at udvikle nye internationale 2-årige eliteuddannelser, der skal indeholde mere komplicerede og omfattende problemstillinger, end der normalt arbejdes med, og være karakteriseret ved forskning på eliteniveau og med høj overgangsfrekvens til ph.d.-forløb. Udvalgte universiteter skal endvidere i samarbejde med private virksomheder etablere erhvervsorienterede eliteforløb for mindre grupper af særligt kvalificerede studerende, og derved medvirke til at de studerende får indsigt og faglig viden om virksomhedernes behov og herigennem tilegner sig kompetencer, der efterspørges på arbejdsmarkedet.

Midlerne hertil udmøntes som en særlig taxameterforøgelse.

C) Styrket internationalisering

Dette omfatter følgende tre tiltag:

Udlandsstipendium til studieophold i udlandet. Der etableres en ny stipendieordning til studieophold i udlandet, der er fuldt meritgivende som en del af en dansk uddannelse. Udlandsstipendiet skal gå til en hel eller delvis dækning af studieafgiften i udlandet og kan højst svare til taxametertilskuddet til samme uddannelsesforløb på en tilsvarende uddannelse i Danmark. De studerende kan samtidig få deres SU med.

For studerende på universitetsuddannelserne kan stipendiet opnås i maksimalt to år. De to år kan anvendes enten på bacheloruddannelsen eller på kandidatuddannelsen eller fordeles på de to uddannelser. Hvis en studerende anvender to år på at tage en kandidatuddannelse i udlandet, skal den udenlandske uddannelse være godkendt af en dansk myndighed. Udmøntning af godkendelsesproceduren drøftes med Rektorkollegiet. Ordningen evalueres efter tre år.

N O T A T

Stipendier til dygtige udenlandske studerende. For at tiltrække flere dygtige udenlandske studerende skal der ske en udvidelse af den gældende friplads- og stipendieordning med 50 stipendier årligt fra 195 til 245 stipendier årligt til studerende fra lande uden for EU/EØS.

Udvikling af fællesuddannelser. Der etableres en pulje til markedsføring af fællesuddannelser og parallelforløb¹. Endvidere igangsættes en gennemgang af det eksisterende regelsæt med henblik på at fjerne unødvendige barrierer, således at danske universiteter og øvrige videregående uddannelsesinstitutioner stilles bedre i mulighederne for at etablere samarbejde med gode udenlandske universiteter og øvrige videregående uddannelsesinstitutioner.

D) Øget undervisningskapacitet til opnåelse af 50 pct. målsætning

For at realisere målsætningen om, at mindst halvdelen af alle unge skal have en videregående uddannelse, afsættes der fra globaliseringspuljen midler til at imødekomme en fremadrettet stigende uddannelsesaktivitet på såvel de korte, de mellemlange og de lange videregående uddannelser.

De afsatte midler til at dække udgifter til øget undervisningskapacitet inkluderer også stigende SU-udgifter.

¹ Jf. den ændring af universitetsloven, der blev gennemført med Lov nr. 337 af 18. maj 2005, hvorved der indsattes § 3, stk. 5 og 6, om henholdsvis parallelforløb og fællesuddannelser.